КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет економіки та управління
Кафедра управління

Збірник матеріалів

IX Всеукраїнської науково-практичної

інтернет-конференції

«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКИХ СИСТЕМ У СОЦІАЛЬНІЙ ТА ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРАХ УКРАЇНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА»

20 жовтня 2025 р.

Київ – 2025

УДК [338.27+338.242]:[304+330]

Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради

Факультету економіки та управління

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

протокол № 9 від 27 жовтня 2025 року

Рецензенти:

Акіліна О. В., к.е.н., доцент; Артамонова Г. В., к.е.н., доцент; Ільїч Л. М., д.е.н., професор; Кожем'якіна С. М., д.е.н., професор; Марухленко О. В., д.н.держ.упр., доцент; Михацька А. В., к.пед.н., доцент.; Олещенко В. Ю, к.е.н.; Осадчий В. В., д.пед.н., професор; Панченко А. Г., к.н.держ.упр., доцент; Поспєлова Т. В., д.н.держ.упр., доцент; Рябець К. А., д.н.держ.упр., доцент; Руденко В. С., PhD з економіки; Рубан Д. О., PhD; Шульга О. А., д.е.н., професор; Шульгіна Т. С., к.е.н., доцент; Яковенко І. В., к.е.н., доцент.

Перспективи розвитку управлінських систем у соціальній та економічній сферах України: теорія і практика: зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. інт.-конф., 20 жовтня 2025 р. Київ: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025. 447 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, проведеної кафедрою управління Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка, розкривають сутність управління діяльністю підприємств і організацій в умовах відбудови України, а також управління людським та соціальним розвитком; містять пропозиції щодо удосконалення механізмів державного управління у сучасний період; окреслюють теорію, практику, проблеми та перспективи миротворчої освіти в конфліктних і постконфліктних регіонах; висвітлюють новітні тенденції розвитку цифрового підприємництва, а також ІТ-сектор та цифрові технології як фактор інноваційної трансформації економіки України.

Висловлені авторами думки та пропозиції можуть не збігатися із точкою зору редакційної колегії. Відповідальність за добір і викладення матеріалів, достовірність інформації, точність назв, статистичних даних, прізвищ та цитат несуть автори. Матеріали опубліковані в авторській редакції.

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2025

Федоровський В.В.
ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРАЦІ ТА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ 129
Ходзицька В.В.
ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ: ОБОВ'ЯЗКОВІСТЬ ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 132
Циганкова Є.О.
ЛІДЕРСТВО ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК ВІДНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 135
Чумаченко Д.
КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД 138
Шульгіна Т.С.
ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ЧИСЕЛЬНІСТЬ ТА ПОВЕДІНКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ 139
Ющенко Є.О.
ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В СУЧАСНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ 141
Яременко Є.Р.
МОТИВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ У ЗМІЦНЕННІ ВЗАЄМОДІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА ГРОМАДИ 144
Яруш В.С.
ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЛИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ 147
Gerasymenko D.
BEHAVIORAL FACTORS IN THE REENGINEERING OF THE PRIVATE HEALTHCARE SECTOR DEVELOPMENT: POST-WAR PERSPECTIVES 149
Didur K.M.
POST-WAR RECOVERY OF UKRAINE'S AGRICULTURAL SECTOR AND THE SAFEGUARDING OF NATIONAL FOOD SECURITY 152
Rudenko V
PERSONNEL MANAGEMENT IN CONDITIONS OF INSTABILITY 155
Stepanova Y
DIGITAL PLATFORMS AS INSTRUMENTS FOR POST-WAR RECOVERY IN UKRAINE 157

СЕКЦІЯ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД

Аль-Анні Амар Хуссейнович
РОЛЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ 161
Базиченко В.В.
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ 163
Барвінок Н.В.
АДАПТАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ 165
Беззубко Л.В., Беззубко Б. І.
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ПРОЦЕСАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ 168
Бояринова К.М.
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ 170
Велика В.А.
Е-ПОРТФОЛІО ТА МОДЕРАЦІЯ ОЦІНЮВАННЯ В ІСТОРИЧНІЙ ОСВІТНІЙ ГАЛУЗІ ЗЗСО 173
Зеркаль А. В., Щербаха Є. С.
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ПІДХОДІВ 176
Євтушенко Н.С.
ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ РОЗВИТКОМ І СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ 179
Ісаєва А.В.
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПІДТРИМКИ ВПО 181
Кедись А.О.
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ 184

Ефективне управління цифровими технологіями та інформаційним простором є ключовим фактором у забезпеченні національної безпеки та стабільності.

Таким чином, удосконалення механізмів державного управління в сфері національної безпеки України є безперервним процесом, що має відповідати динаміці зовнішніх загроз. Вважаємо, що ключові пріоритети полягають у інституційній консолідації, зміцненні координації, досягненні повної сумісності з ЄС та побудові стійкого суспільства, здатного ефективно протистояти гібридним викликам. Саме успішна реалізація вищевказаних напрямів забезпечить не лише військову перемогу, але й стратегічну стійкість України як європейської демократії.

Список літературних джерел:

1.Богданович В. Ю. та ін. Інформаційна безпека як основа воєнної безпеки держави та суспільства. URL: http://znp-cvsd.nuou.org.ua/ article/ download/168924/168736/372345. (дата звернення: 02.11.2024 р.).

2. Гринь О. О., Кравчук М. Ю. Використання цифрових технологій у забезпеченні національної безпеки держави. Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації: матеріали V Міжнародної наукової 99 конференції (м. Черкаси, 26 травня 2023 р.). Вінниця: Європейська наукова платформа, 2023. С. 87-88.

3 Іванов С. П. Цивільно-демократичний контроль як елемент реформи оборонного менеджменту. Наукові записки: Політологічні науки. 2023. Т. 36. С. 112–125**.**

4. Ковальчук Л. С. Удосконалення механізмів міжвідомчої координації в секторі безпеки і оборони. Вісник Національної академії державного управління. 2024. № 1. С. 45–56.

5. Петренко В. О. Державне управління в умовах гібридної війни: теоретико-методологічний аналіз. Київ: Освіта України, 2022. 310 с.

6. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 45. Ст. 403.

7. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 167-р. URL: https:// zakon.rada.gov.ua/ laws/ show/ 167-2021-р#Text. (дата звернення: 02.11.2024 р.)

Барвінок Наталія Володимирівна, доктор філософії
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

АДАПТАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗОВИХ ВИКЛИКІВ

Виникнення кризових ситуацій, спричинених глобальними безпековими факторами, є одним із найактуальніших викликів для сучасного туристичного бізнесу як в Україні, так і у світі. Туризм, будучи однією з найчутливіших галузей економіки, реагує на будь-які зміни у політичному, соціальному та економічному середовищі. У XXI столітті спектр глобальних ризиків значно розширився: до природних катастроф і економічних спадів додалися пандемії, воєнні конфлікти, терористичні акти, кіберзагрози та зміна клімату. Усе це формує нові умови функціонування туристичних підприємств, змушуючи їх адаптуватися до нестабільності та шукати нові підходи до ведення бізнесу.

Серед основних глобальних безпекових чинників, які мають прямий або опосередкований вплив на туристичну сферу, можна виокремити: політичну та воєнну нестабільність (збройні конфлікти, теракти, міждержавні протистояння); санітарно-епідеміологічні ризики (пандемія COVID-19, спалахи інфекційних захворювань); економічні кризи (інфляційні процеси, девальвація валют, безробіття); екологічні загрози (повені, лісові пожежі, землетруси, зміна клімату) [2].

Усі ці фактори призводять до зниження туристичних потоків, обмеження інвестицій у сферу, скорочення робочих місць і, відповідно, зменшення прибутковості підприємств. Як зазначають В. Кифяк [6] та Н. Мальська [8], глобальні кризи, зокрема пандемічні та воєнні, формують нову парадигму розвитку туристичного ринку, вимагаючи від учасників гнучкості, цифровізації процесів і переорієнтації на внутрішнього споживача.

Для України глобальні безпекові фактори мають багатовимірний ефект. Починаючи з 2014 року, анексія Криму та бойові дії на сході держави призвели до втрати значної частини туристично-рекреаційного потенціалу. Згідно з даними Державного агентства розвитку туризму, країна втратила понад 30% популярних рекреаційних територій, а обсяги в'їзного туризму скоротилися майже удвічі.

Подальший розвиток ситуації у 2022 році, після повномасштабного вторгнення росії, поглибив кризу. Відбулася переорієнтація діяльності більшості туристичних підприємств – замість зовнішніх потоків вони почали працювати на внутрішнього споживача, особливо в західних регіонах України, які стали центром внутрішнього туризму та релокації бізнесу.

Крім воєнних подій, серйозного удару по галузі завдала пандемія COVID-19. За оцінками Всесвітньої туристичної організації (UNWTO), у 2020 році кількість міжнародних туристів у світі скоротилася на 74%, а в Україні – більш ніж на 70% [1, 4]. Закриття кордонів, скасування авіарейсів і обмеження мобільності призвели до зупинки діяльності значної частини готельно-ресторанних і туристичних підприємств.

Водночас криза стимулювала розвиток внутрішнього та сільського туризму, екотуристичних практик і цифрових рішень. Багато підприємств перейшли до онлайн-комунікацій, розробки віртуальних турів, впровадження електронних платформ бронювання, що сприяло формуванню більш стійкої бізнес-моделі у майбутньому.

Підприємства туристичного бізнесу в умовах криз змушені застосовувати адаптаційні стратегії, спрямовані на збереження життєздатності й мінімізацію втрат. Основними напрямами такої адаптації є:

– диверсифікація послуг – розширення спектра пропозицій (наприклад, розвиток внутрішнього, гастрономічного, аграрного або медичного туризму);

– цифровізація бізнесу – впровадження онлайн-сервісів, систем бронювання, маркетингових платформ, віртуальних екскурсій;

– регіоналізація діяльності – орієнтація на внутрішній ринок, створення туристичних кластерів, посилення співпраці з місцевими громадами;

– гнучке управління персоналом – підвищення кваліфікації працівників, універсалізація функцій, впровадження дистанційної роботи;

– стійке управління ризиками – розроблення антикризових планів, створення резервних фондів, страхування туристичних продуктів.

Як зазначають І. Смирнов та О. Любіцева [7, 9], найуспішнішими виявилися ті підприємства, які оперативно адаптували маркетингові стратегії до нових умов, підвищили комунікаційну активність у цифровому середовищі та зуміли підтримати довіру споживачів через соціально відповідальні ініціативи.

Попри складну ситуацію, туристична сфера України демонструє поступове відновлення. Зростає інтерес до патріотичного, екологічного та культурно-пізнавального туризму, активно розвиваються малі туристичні бізнеси, що працюють на локальних ринках. Важливим напрямом є інтеграція до європейського туристичного простору, розроблення спільних маршрутів і підвищення стандартів якості послуг.

У післявоєнний період важливим завданням стане відновлення туристичної інфраструктури та бренду України як безпечної і привабливої дестинації. Для цього необхідна підтримка держави, залучення інвестицій, розвиток зелених технологій і створення системи управління безпекою в туризмі.

Кризові фактори, спричинені глобальними безпековими викликами, стали серйозним випробуванням для підприємств туристичного бізнесу України. Водночас вони стимулювали інноваційний розвиток, переосмислення стратегій і формування нової культури управління ризиками. Майбутнє українського туризму залежить від здатності підприємств швидко адаптуватися, ефективно використовувати цифрові технології, розвивати внутрішній туризм і формувати позитивний міжнародний імідж країни [5].

Одним із основних завдань туристичних підприємств у період кризових змін стало формування ефективної моделі управління, що поєднує гнучкість, інноваційність і соціальну відповідальність. Сучасні виклики вимагають не лише короткострокових рішень, спрямованих на подолання наслідків конкретної кризи, а й довгострокових стратегічних підходів, які забезпечують стабільність і конкурентоспроможність бізнесу у майбутньому.

Підприємства туристичного бізнесу в Україні продемонстрували різний рівень готовності до таких викликів. Більшість малих і середніх підприємств, зокрема турагенції та готельні заклади, виявилися більш вразливими через обмежені фінансові ресурси, відсутність резервних фондів і низький рівень цифрової інтеграції. Водночас саме серед цього сектору з’явилися найбільш гнучкі та інноваційні рішення, що дозволили їм пристосуватися до нових умов ринку.

Одним із найпоширеніших напрямів адаптації стала диверсифікація туристичного продукту. У період пандемії та воєнного стану підприємства почали активно пропонувати нові формати відпочинку – короткотермінові подорожі Україною, еко-тури, гастрономічні маршрути, сімейні подорожі вихідного дня, поїздки з елементами волонтерства та культурного пізнання. Такі пропозиції мали менший ризик і орієнтувалися на внутрішнього споживача, що забезпечило хоча б часткове збереження попиту.

Другим важливим напрямом стала цифровізація операційної діяльності. Підприємства почали активно впроваджувати інтернет-маркетинг, CRM-системи, онлайн-платформи бронювання, електронні сервіси реєстрації клієнтів і системи аналітики поведінки споживачів. Особливо значущим став розвиток віртуальних екскурсій і онлайн-турів, які під час пандемічних обмежень дозволяли підтримувати інтерес до туристичних об'єктів і навіть приносили прибуток через платні перегляди. Прикладом може слугувати ініціатива київських і львівських екскурсоводів, які створили серію онлайн-мандрівок «Віртуальна Україна» та залучили широку міжнародну аудиторію.

Не менш важливою стратегією стала регіоналізація діяльності. Туристичні підприємства почали активно співпрацювати з місцевими громадами, об'єднаннями власників садиб зеленого туризму, крафтовими виробниками, музеями, культурними центрами. Таке партнерство сприяло розвитку локальних туристичних кластерів, які забезпечують спільне просування територій, координацію подій і створення єдиного регіонального бренду. Наприклад, у Західній Україні сформувалися кластери «Дорога смаку Буковини» та «Туристичні шляхи Поділля», які успішно об'єднали місцевих підприємців і підвищили туристичну привабливість регіонів.

Ще одним напрямом адаптації стало оптимізоване управління персоналом. У складних умовах зниження туристичних потоків підприємства змушені були скорочувати витрати, але водночас зберігати фахівців. Багато організацій перейшли на дистанційний або гібридний формат роботи, запровадили гнучкий графік, об'єднали функції кількох посад в одній. Водночас зросла потреба у підвищенні кваліфікації персоналу – зокрема, у сфері цифрових комунікацій, онлайн-продажів, контент-маркетингу, кризового менеджменту.

Варто відзначити і соціально-відповідальні ініціативи туристичних підприємств. У період війни чимало готелів, хостелів і туристичних баз безкоштовно або за мінімальну оплату приймали внутрішньо переміщених осіб, волонтерів, журналістів. Це не лише підтримало людей у кризовий період, а й дозволило підприємствам зберегти персонал, репутацію та соціальний капітал. Соціальна складова в туризмі поступово стає одним із основних елементів конкурентоспроможності.

Крім того, у стратегіях розвитку підприємств все більшого значення набуває економічна та екологічна стійкість. Багато операторів почали впроваджувати політику зеленого туризму, скорочення споживання ресурсів, використання локальних продуктів і послуг. З'являються екологічно відповідальні маршрути, сертифікація готелів за стандартами «Green Key», підтримка природоохоронних ініціатив. Такі кроки відповідають європейським тенденціям сталого розвитку та підвищують привабливість підприємств серед іноземних партнерів.

Особливої уваги заслуговує роль цифрового маркетингу у кризовий період. Підприємства активно використовують соціальні мережі, контент-маркетинг, відеорекламу, інфлюенсерів і співпрацю з блогерами для просування своїх послуг. Сучасні клієнти очікують швидкої комунікації, прозорості та персоналізованих пропозицій, тому цифрові канали стали головним інструментом утримання довіри споживачів. Позитивним прикладом є кампанії «Travel Ukraine Now» та «Visit Ukraine Today», які об'єднали туроператорів, готельєрів і державні структури для формування позитивного іміджу країни навіть у складних умовах.

Загалом, аналіз діяльності підприємств туристичного бізнесу України показує, що ті з них, які своєчасно впровадили інноваційні управлінські рішення, змогли не лише зменшити втрати, а й знайти нові можливості розвитку. Поступово формується нова модель українського туризму – гнучка, клієнтоорієнтована, технологічно оснащена й соціально відповідальна.

У перспективі після завершення воєнних дій та стабілізації ситуації особливого значення набуде інституційна підтримка підприємств, спрямована на залучення інвестицій, спрощення податкового навантаження, підтримку стартапів у сфері туризму, а також створення державних програм страхування бізнесу від ризиків. Відновлення туристичної інфраструктури – доріг, транспорту, культурних об'єктів, рекреаційних зон – стане основою для повернення міжнародних потоків.

Не менш важливим є підвищення ролі людського капіталу. Успіх галузі визначатиметься рівнем професіоналізму менеджерів, здатністю мислити стратегічно, прогнозувати ризики й управляти змінами. Туристичний бізнес має спиратися на партнерство між державою, закладами освіти, громадськими організаціями та приватним сектором.

Таким чином, сучасні українські підприємства туристичного бізнесу, перебуваючи під впливом глобальних безпекових і внутрішніх кризових факторів, поступово формують нову модель поведінки – адаптивну, інноваційну та соціально орієнтовану. Вона базується на диверсифікації продукту, цифровізації процесів, партнерстві, екологічній відповідальності та розвитку внутрішнього туризму. Такі підходи дозволяють не лише зберігати життєздатність у кризових умовах, а й створюють передумови для відновлення і зростання після завершення воєнних подій.

Майбутнє українського туризму залежить від того, наскільки ефективно підприємства зможуть використовувати ці стратегії, поєднувати гнучкість і стабільність, традиції та інновації. Адже саме туризм у повоєнний період має потенціал стати важливим чинником економічного відновлення держави, формування її позитивного іміджу та консолідації суспільства.

Список літературних джерел:

1.World Tourism Organization (UNWTO). *Tourism and COVID-19: Unprecedented economic impacts.* Madrid: UNWTO, 2021. URL: https://www.unwto.org/tourism-and-covid-19-unprecedented-economic-impacts (дата звернення: 10.10.2025).

2.World Travel & Tourism Council (WTTC). *Global Economic Impact & Trends 2023.* London: WTTC, 2023.

3.Бунтова Н. В. Потенціал України на міжнародному ринку туристичних послуг. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2016. Вип. 17, ч. 2. С. 21–24.

4.Державна прикордонна служба України. Куди подорожували найчастіше українці, звідки прибували іноземці (2020). URL: https://psu.gov.ua/ua/news/2020-y-Kudi-podorozhuvali-naychastishe-ukrainci-zvidki-pribuvali-inozemci/ (дата звернення: 15.10.2025).

5.Забродська Г. І., Журавльова С. М. Розвиток туристичних дестинацій в умовах кризи. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/15538/1/AKTUAL_NI_%20PROBLEMY_HOSTYNNOSTI_22-269-271.pdf (дата звернення: 15.10.2025).

6.Кифяк В. Ф. *Організація туристичної діяльності в Україні.* Чернівці: Книги-ХХІ, 2021. 512 с.

7.Любіцева О. О. *Географія туризму.* Київ: Альтерпрес, 2020. 472 с.

8.Мальська М. П., Ганич Н. М. *Міжнародний туризм і глобальні виклики.* Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 386 с.

9.Смирнов І. Г. *Антикризове управління туристичним підприємством.* Київ: КНЕУ, 2020. 284 с.

10. Туристичний барометр України. Київ, 2020. URL: http://www.ntoukraine.org/assets/files/ntou-barometer-2020.pdf (дата звернення: 15.10.2025).

Беззубко Лариса Володимирівна, д.держ.упр., проф.
Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут ПАТ «МАУП», м. Чернігів
Беззубко Борис Ігорович, к.держ. упр, доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет, м. Запоріжжя

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ПРОЦЕСАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

У продовж десяти років в Україні створювалися програми національного рівня за різними напрямами, які вибрані ключовими для процесів повоєнного відновлення. Можливо ці програми класифікувати за наступними напрямами (складено з урахуванням [1]):

1) зміцнення інституційної спроможності (вдосконалення законодавства у сфері корпоративного управління; корпоратизація державних підприємств; вдосконалення антикорупційної системи і т.п.);

2) створення цифрової країни (інформатизація та діджеталізація) ;

3) інтеграція до ЄС (гармонізація законодавства з ЄС; реформування в рамках Угоди про асоціацію; підтримки громадянського суспільства у даному процесі і т.п.);

3) екологічний напрям (відбудова енергетичної незалежності; зелена енергетика; розвиток виробництва біопалива та інш.);

4) вдосконалення бізнес-середовища та макрофінансової стабільності, конкурентного доступу до капіталу;

5) відновлення і модернізація соціальної та житлово-комунальної інфраструктури, охорони здоров'я, культури , спорту і соціальної політики.

На міжнародній конференції з відновлення України відбувається спроба узгодити спільні дії українського уряду і представників інших країн, міжнародних організацій у цьому напрямі. На конференції 2025 р. зазначалася необхідність системного підходу і чіткого плану дій. На наш погляд, необхідно постійно розробляти та вдосконалювати Концептуальні засади повоєнного відновлення України. Це передбачає виділення пріоритетів і основних проблем у сучасній ситуації щодо процесу відновлення.

Процес відновлення необхідно розглядати як складний функціональний феномен, якому притаманні такі характеристики:

1) належність до системи відносин економічної, екологічної і соціальної сфер;

2) сервісний характер результатів діяльності, з орієнтацією на необхідність забезпечення першечергових суспільних потреб життєзабезпечення країни (населення);

3) визначення функціональних особливостей процесів відновлення;